

Dopravní zdravotnictví a.s.

Laboratoře Dopravního zdravotnictví Čechy

Laboratorní příručka Laboratoří Dopravního zdravotnictví Čechy

Příloha č. 4 – Pokyny k odběrům krve pro OKBH

- **Činnosti před odběrem**

Pracovník před odběrem kontroluje totožnost pacienta a správnost použitých zkumavek na požadovaná vyšetření. Příprava materiálu a příslušné dokumentace, zejména s ohledem na prevenci záměny vzorků. Zkumavky je nutno předem označit čitelně vyplněným štítkem, kde jsou povinné tyto údaje: **příjmení pacienta**

číslo pojištěnce (rodné číslo) resp. rok narození pacienta

Ověření dodržení potřebných dietních omezení před odběrem, přítomnost alergie.

Kontrola dostupnosti všech pomůcek potřebných pro odběr.

Seznámení pacienta s postupem odběru.

- **Vlastní odběr**

Zajištění vhodné polohy paže.

Kontrola identifikačních údajů na zkumavkách, bezprostředně před odběrem je nutno zkontrolovat kvalitu jehly (neporušený obal = sterilita) a zkumavek. Přiložení škrtdla, škrtdlo by nemělo být zatažené déle než jednu minutu

Dezinfekce místa vpichu doporučeným prostředkem. Prostředek necháme na kůži zaschnout po dobu doporučenou výrobcem, po desinfekci je další palpáce místa vpichu nepřijatelná!

Při odběru na stanovení hladiny etylalkoholu se nesmí používat dezinfekční prostředky s obsahem alkoholů.

Po zahájení venepunkce je nutné škrtdlo uvolnit, abychom neodebírali stojící, ale volně proudící krev. Nevhodné je rovněž sevření pěstí a pumpování, které vedou k mírné změně výsledků, např. draslíku.

- **UZAVŘENÝ ODBĚROVÝ SYSTÉM:** Při použití uzavřeného odběrového systému dle potřeby přiložíme škrtdlo, provedeme venepunkci, uvolníme škrtdlo a postupně nasazujeme vhodné zkumavky. Vytvořené vakuum zajistí dokonalé naplnění zkumavky při dosažení správného mísičního poměru krve a protisrážlivého činidla.

- **DOPORUČENÉ POŘADÍ ODBĚRŮ Z JEDNOHO VPICHU:** Zkumavka pro hemokultury, zkumavky bez přísad, zkumavky pro hemokoagulaci, ostatní zkumavky s přísadami. Pokud se používají zkumavky s různými přísadami, je vhodné následující pořadí: citrát, heparin, K3EDTA, oxalát a fluorid.

JEDNOTLIVÉ ZKUMAVKY S PŘÍŠADAMI JE NUTNO BEZPROSTŘEDNĚ PO ODBĚRU PROMÍCHAT PĚTINÁSOBNÝM ŠETRNÝM PŘEVŘÁCENÍM!

- **Činnosti po odběru**

Po ukončení odběru se místo vpichu i s jehlou zakryje gázovým čtvercem. Na gázový čtverec se jemně zatlačí a pomalým tahem se odstraní jehla ze žíly. Přitom se dbá, aby nedošlo k poranění

pacientovy paže. Poté se místo vpichu přelepí náplastí. Pacientovi se doporučí komprimace místa venepunkce a ponechání místa odběru zakryté nejméně 15minut.

Odebírající pracovník se na žádanky podepisuje. Do laboratoře se odešlou označené zkumavky s příslušnými správně vyplněnými žádankami. Zkumavky s odebranými vzorky se co nejdříve transportují do laboratoře Dopravního zdravotnictví a.s.

Množství odebrané krve souvisí s počtem naordinovaných vyšetření

- na běžná biochemická vyšetření (10- 15 analytů) ze séra stačí 1 plná (4,9 ml) zkumavka
- vyšetření krevního obrazu a diferenciálu
- objem daný výrobcem zvolené zkumavky nesrážlivé krve K3EDTA
- koagulační vyšetření – objem daný výrobcem zvolené zkumavky – po rysku – pro vyšetření APTT, Quickůva testu, D-dimerů je dostatečná 1 zkumavka (citrát)
- sedimentace erytrocytů – objem daný výrobcem zvolené zkumavky
- moč chemicky a močový sediment – 10 ml ranní moče - sběr moče za 24 hod – 5 ml

Vzorky, které jsou určeny pro získání séra a neobsahují tudíž protisrážlivá činidla, je třeba ponechat při pokojové teplotě minimálně 30 minut po odběru, aby došlo k vytvoření koagula.

Vzorek po odběru **neukládáme** do lednice.